

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 513/2016-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. júna 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti ČSAD Ostrava a. s., Vítkovická 3083/1, Moravská Ostrava, Ostrava, Česká republika, zastúpenej advokátom JUDr. Branislavom Jurgom, Sad A. Kmet'a 24, Piešťany, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 10 C 59/2011-545 z 29. septembra 2015, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti ČSAD Ostrava a. s., o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. novembra 2015 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti ČSAD Ostrava a. s., Vítkovická 3083/1, Moravská Ostrava, Ostrava, Česká republika (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) č. k. 10 C 59/2011-545 z 29. septembra 2015 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou podanou okresnému súdu 28. marca 2011 domáha nároku na náhradu škody a ušlého zisku vo výške 24 298 795,15 € proti Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný“), a vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného mestu Banská Bystrica (ďalej aj „vedľajší účastník“), ktorá mu mala byť spôsobená nezákonným rozhodnutím mesta Banská Bystrica o odobratí povolenia na vykonávanie autobusovej mestskej hromadnej dopravy v Banskej Bystrici udeleného na dobu určitú, na základe zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“).

Okresný súd napadnutým uznesením z 29. septembra 2015 uložil sťažovateľovi povinnosť zložiť na účet okresného súdu preddavok na trovy konania v sume 1 214 939,76 € v lehote 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Sťažovateľ poukazuje na to, že okresný súd už raz rozhodol o jeho povinnosti zaplatiť preddavok na trovy konania, a to uznesením č. k. 10 C 59/2011-222 z 1. marca 2013. Sťažovateľ proti tomuto uzneseniu podal sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd v uvedenej veci rozhodol nálezom sp. zn. III. ÚS 234/2013 z 10. decembra 2013 tak, že vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu z 1. marca 2013, toto uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Sťažovateľ poukazuje na právny názor, ktorý ústavný súd uviedol v náleze z 10. decembra 2013, pričom cituje z uvedeného nálezu toto:

„V ďalšom konaní bude úlohou okresného súdu opätovné posúdenie procesného návrhu vedľajšieho účastníka, a to na podklade dôsledného vysporiadania sa so všetkými kumulatívne formulovanými zákonnými podmienkami uloženia povinnosti zložiť preddavok na trovy konania tak, ako ich vymedzuje § 141a ods. 1 OSP. Okresný súd sa tiež vysporiada so skutočnosťou, že vo veci samej ide o žalobu o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci podľa zákona o zodpovednosti za škodu, pričom ide

o konanie, ktoré v čase jeho začatia podliehalo vecnému oslobodeniu od súdneho poplatku ex lege /§4 ods. 1 písm. k) zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení platnom a účinnom v čase začatia konania pred okresným súdom/ a v súčasnosti podlieha súdnemu poplatku v paušálnej sume 20 €. V nadväznosti na to bude potom potrebné dôsledne preskúmať (ne)splnenie zákonných predpokladov podľa § 138 ods. 1 OSP u sťažovateľky.“

Sťažovateľ v prvom rade namieta, že okresný súd nerešpektoval právny názor ústavného súdu v náleze z 10. decembra 2013. V tejto súvislosti uvádza, že okresný súd nerozhodol o návrhu vedľajšieho účastníka z 25. februára 2013, o ktorom pôvodne rozhodol uznesením z 1. marca 2013, ale rozhodol o novom procesnom návrhu vedľajšieho účastníka z 24. septembra 2015, pričom pôvodný návrh „zostal neposúdený a nerozhodnutý okresným súdom“. Sťažovateľ v tejto súvislosti argumentuje tým, že Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“) „neumožňuje podať dva návrhy podľa § 141a ods. 1 OSP v tej istej veci tým istým účastníkom... Konanie o rovnakom návrhu na zloženie preddavku na trovy konania z 24. 9. 2015 mal okresný súd zastaviť, z dôvodu prekážky už podaného skoršieho rovnakého návrhu v tejto istej veci medzi tými istými účastníkmi (prekážka listispendencie v zmysle § 83 OSP).“.

Sťažovateľ ďalej namieta, že okresný súd sa nevysporiadal so zákonnými podmienkami podľa § 141a ods. 1 OSP, ktoré sú potrebné na uloženie povinnosti zložiť preddavok účastníkovi. Podľa sťažovateľa «okresný súd mal zohľadniť a skúmať aktuálne majetkové pomery sťažovateľky...

... okresný súd skutkovo nezistil a ku dňu vydania uznesenia nemá preukázané ani odôvodnené žiadne reálne majetkové pomery sťažovateľa (v zmysle § 138 ods. 1 OSP), pričom súd uviedol len toľko, že súd „má za to, že navrhovateľ podmienky oslobodenia od súdnych poplatkov nespĺňa“ z dôvodu, že navrhovateľ nepredložil tlačivo pre dokladovanie pomerov účastníka pre posúdenie predpokladov oslobodenia od súdnych poplatkov v zmysle § 138 ods. 1 O. s. p.

Okresný súd takto sám vyslovil, že ide len o jeho predpoklad, ktorý ale nemá preukázaný zistením akýchkoľvek pomerov účastníka konania...».

Podľa sťažovateľa okresný súd sa tiež nijako nevysporiadal s tým, že predmetom konania je rozhodovanie o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. a že ide o konanie, ktoré v čase podania návrhu bolo vecne oslobodené od súdneho poplatku.

Sťažovateľ následne namieta, že okresný súd neskúmal, či je návrh vedľajšieho účastníka dôvodný, „teda či v štádiu konania, v ktorom súd povinnosť zložiť preddavok na trovy konania uložil, existuje materiálny predpoklad platenia trov konania, ako sú tieto definované v ustanovení § 137 OSP.

Okresný súd vôbec neskúmal, aké trovy konania je vedľajší účastník na strane odporcu povinný v tomto konaní platiť vzhľadom na svoje osobitné právne postavenie mesta, a tak ani nezistil dôvodnosť zloženia preddavku na ich platenie.

Poukazujeme na tú právnu skutočnosť, že vedľajší účastník na strane odporcu je povinnou osobou v zmysle Zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám...

Mesto Banská Bystrica je preto povinné na svojom webovom sídle zverejňovať objednávky, faktúry aj zmluvy v zmysle § 5a, § 5b Zákona o slobode informácií.

Jedinou zverejnenou objednávkou na právne zastupovanie Mesta Banská Bystrica vo veci medzi žalobcom ČSAD Ostrava a. s. a žalovaným MDVaRR SR je jedna objednávka z roku 2013 na sumu 1.200,- EUR, číslo 20130151, dátum vystavenia 21. 2. 2013, dátum zverejnenia 25. 2. 2013, so zmluvnou stranou [REDAKOVANÉ], advokát. ...

Odmena za zastupovanie vedľajšieho účastníka vo veci samej tak nemôže byť vyššia, než zverejnených 1.200,- eur, pokiaľ sa vôbec uvedená objednávka skutočne týka tejto veci samej. ... zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je súdny poplatok paušálne 20 eur.

Je takto absolútne nedôvodné a právne neudržateľné v právnom štáte, aby okresný súd uložil sťažovateľovi zložiť preddavok na trovy konania v sume 1.214.939,76 €...

Keďže okresný súd vôbec neskúmal možnosť vzniku reálnych trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu, jeho rozhodnutie je arbitrárne a nezlučiteľné s princípmi právneho štátu.“.

V uvedených skutkových okolnostiach prerokúvanej veci je návrh vedľajšieho účastníka „*nedôvodný a šikanózný*“. Vedľajší účastník nezverejnil relevantnú zmluvu o právnej pomoci, prípadne ani neuskutočnil verejné obstarávanie na poskytnutie právnych služieb v predmetnom konaní. Podľa sťažovateľa okresný súd „*vybočil z ústavnoprávne konformnej aplikácie ustanovenia § 141a ods. 1 OSP, pretože toto ustanovenie aplikoval izolovane od ostatných ustanovení OSP tak, že dôsledkom je odmietnutie spravodlivosti a súdnej ochrany v podobe arbitrárneho uznesenia, s dôsledkom zastavenia konania, ktorá nie je vyvážená žiadnym právom vedľajšieho účastníka na strane odporcu.*

Súd prvého stupňa preto musí predovšetkým skúmať nie iba formálny predpoklad na uloženie povinnosti zaplatiť preddavok na trovy konania, ale z dôvodu, že má ísť podľa definície preddavku o účelový preddavok na trovy konania (na náhradu trov konania), súd musí skúmať, či u účastníka konania, ktorý zloženie preddavku navrhol, trovy konania vznikli alebo vznikajú...“.

Okresný súd podľa sťažovateľa aplikoval § 141a ods. 1 OSP izolovane od § 1, § 2, § 137 a § 140 ods. 1 OSP, „*v dôsledku toho okresný súd nezabezpečil spravodlivú ochranu práv a oprávnených záujmov navrhovateľa a nezabezpečil ani ochranu pred zneužitím práva...*

Okresný súd mal vznik trov konania na strane vedľajšieho účastníka na strane odporcu skúmať, a ak nevznikol dôvod na platenie trov konania (§ 140 ods. 1 OSP), mal návrh na zloženie preddavku na trovy zamietnuť ako nedôvodný a šikanózný.“.

Sťažovateľ ďalej namieta, že okresný súd mu pred rozhodnutím nedoručil návrh vedľajšieho účastníka na zloženie preddavku na trovy konania z 25. februára 2013 a z 24. septembra 2015 a nedal mu tak možnosť sa k týmto návrhom vyjadriť.

Sťažovateľ ďalej uvádza:

„Okresný súd Banská Bystrica ani neskúmal prvú zo zákonných podmienok na zloženie preddavky na trovy konania, ustanovenú § 141a ods. 1 O. s. p., a to či u navrhovateľa nie sú splnené predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov.

Súd takú okolnosť neskúmal, nezistil, ani ju nemá za preukázanú, vôbec splnenie takejto zákonnej podmienky v uznesení neuvádza ani neodôvodňuje. Z napadnutého uznesenia je zrejmé, že okresný súd rozhodol bez toho, aby preskúmal a následne odôvodnil naplnenie všetkých predpokladov na uplatnenie § 141a ods. 1 O. s. p...

Sme tohto názoru, že okresný súd tak nevzal do úvahy skutočný stav konania vo veci samej a rozhodol i formálne nesprávne uložením o jeden cent vyššieho ako 5% preddavku, ktorý ale nijak neodôvodnil jednak čo do zvýšenia sumy 5% o 1 cent ani čo do možnosti existencie trov konania v takej výške. Navrhovateľovi sa tým bráni v prístupe k súdu, lebo suma 1.214.939,76 € nezodpovedá 5% žalovanej istiny a ani reálnej možnosti náhrady trov konania, namietame neproporcionalitu a arbitrárnosť uznesenia aj v tomto ohľade. ...

Porušovateľ základného práva sa v rozpore so zákonom nevysporiadal s podstatnou okolnosťou, či sú u navrhovateľa splnené predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov podľa § 138 O. s. p. v celom rozsahu.

Súd prvého stupňa nám nedal možnosť ani tvrdiť ani preukázať splnenie takých predpokladov, keďže nám nedoručil ani návrh zo dňa 24. 09. 2015, ktorým vedľajší účastník navrhol, aby nám súd zloženie preddavku na trovy konania uložil a na základe ktorého súd preddavok uložil.“

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti poukazuje na závery, ktoré ústavný súd vyslovil v náleze sp. zn. I. ÚS 112/2012 zo 6. júna 2012, a tiež na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva.

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa... zaručené článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo... zaručené článkom 6 ods. 1 Dohovoru... uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 10 C/59/2011-545 zo dňa 29. septembra 2015, porušené boli.

... zrušuje uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 10 C/59/2011-545 zo dňa 29. septembra 2015, a vec vracia Okresnému súdu Banská Bystrica, aby v nej znovu konal a rozhodol.“

Sťažovateľ zároveň navrhuje, aby ústavný súd podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) rozhodol o dočasnom opatrení a odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia okresného súdu z 29. septembra 2015. Tento návrh odôvodňuje *„najmä tým, že nezaplatením preddavku v stanovenej lehote súd konanie v ďalšej lehote 15 dní zastaví, hoci sú splnené inak všetky predpoklady na to, aby sú o veci samej konal a rozhodol“*.

Sťažovateľ svoju sťažnosť doplnil podaním doručeným ústavnému súdu 20. júna 2016, v ktorom najmä poukazuje na informácie vyplývajúce z webovej stránky vedľajšieho účastníka.

Ústavný súd zistil, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 59/2011 nerozhodol o zastavení konania pre nezaplatenie preddavku na trovy konania. Sťažovateľ – povinnosť zložiť preddavok na trovy konania uloženú uznesením okresného súdu z 29. septembra 2015 nesplnil.

Sťažovateľ svojím podaním navrhol vstup tretej osoby namiesto neho ako navrhovateľa do konania vedeného pod sp. zn. 10 C 59/2011. Okresný súd uznesením z 18. septembra 2014 rozhodol tak, že tomuto návrhu nevyhovel.

Proti uzneseniu okresného súdu z 18. septembra 2014 bolo podané odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 27. augusta 2015 tak, že uznesenie okresného súdu potvrdil.

Proti uzneseniu krajského súdu z 27. augusta 2015 bolo podané dovolanie, o ktorom rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“). Z uvedeného dôvodu bol súdny spis okresného súdu v predmetnej veci odoslaný najvyššiemu súdu, kde sa aj v tomto čase nachádza.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľ sťažnosťou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu z 29. septembra 2015, ktorým okresný súd uložil povinnosť zložiť preddavok na trovy konania v sume 1 214 939,76 € na účet okresného súdu do 60 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom

zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

Podstatou sťažnosti je námietka sťažovateľa, podľa ktorej napadnutým uznesením okresného súdu došlo k zásahu do jeho základného práva na súdnu ochranu (konkrétne do jeho práva na prístup k súdu) podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže v zmysle § 141a ods. 1 poslednej vety OSP platného a účinného v čase rozhodovania okresného súdu ak navrhovateľ preddavok v určenej lehote nezložil a odporca, ktorý má povinnosť zložiť preddavok, ho zložil, súd konanie v lehote 15 dní od uplynutia lehoty na zloženie preddavku zastaví.

Podľa názoru ústavného súdu je v danom prípade už na prvý pohľad zrejmé, že napadnutým uznesením okresného súdu z 29. septembra 2015 k zásahu do označeného základného práva dôjsť nemohlo. Samotné vydanie uznesenia, ale ani nadobudnutie právoplatnosti tohto uznesenia nemá bez ďalšieho za následok stratu prístupu k súdu pre sťažovateľa. K namietaným dôsledkom by totiž mohlo dôjsť až prípadným vydaním uznesenia o zastavení konania, pričom zo zistení ústavného súdu vyplýva, že okresný súd takto ešte nerozhodol.

Na rozdiel od uznesenia o povinnosti zložiť preddavok v zmysle § 141a ods. 1 poslednej vety OSP platného a účinného v čase rozhodovania okresného súdu proti uzneseniu o zastavení konania je prípustné odvolanie a vo vzťahu voči prípadnému nepriaznivému potvrdzujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu prichádzalo do úvahy aj podanie dovolania, ktorého prípustnosť by sa mohla opierať o § 237 písm. f) OSP. Tak v rámci odvolacieho konania, ako aj v rámci dovolacieho konania voči uzneseniu okresného súdu o zastavení konania bude mať sťažovateľ možnosť uplatňovať všetky tie zásadné námietky, ktoré sú obsahom sťažnosti podanej ústavnému súdu. Všeobecné súdy preto budú mať možnosť skúmať, či zastavenie konania pre nezaplatenie preddavku na trovy konania je v danom prípade zlučiteľné s tými právami, porušenie ktorých sťažovateľ namieta.

V súvislosti s odkazom sťažovateľa na odôvodnenie nálezu ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 112/2012 zo 6. júna 2012 ústavný súd dodáva, že v citovanom náleze ústavný súd síce vyslovil porušenie práv podľa ústavy a dohovoru, ku ktorým malo dôjsť uznesením Okresného súdu Poprad č. k. 13 C 270/08-938 z 9. januára 2012, ktorým bola účastníkovi konania uložená povinnosť zložiť preddavok na trovy konania, avšak zároveň zdôrazňuje, že s prihliadnutím na ďalšiu rozhodovaciu činnosť ústavného súdu (II. ÚS 129/2012, II. ÚS 130/2012, II. ÚS 131/2012, II. ÚS 132/2012, II. ÚS 133/2012, II. ÚS 134/2012, II. ÚS 135/2012, IV. ÚS 721/2013, IV. ÚS 112/2013, I. ÚS 537/2014) išlo o ojedinelý (menšinový) názor jedného zo senátov ústavného súdu, ktorého ojedinelosť preukazuje aj uznesenie toho istého senátu (I. ÚS), ktorý v obdobnej veci uznesením sp. zn. I. ÚS 440/2012 z 3. októbra 2012 (teda po vydaní nálezu sp. zn. I. ÚS 112/2012) sťažnosť už meritórne neposudzoval, ale ju odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd nepovažoval za potrebné skúmať ani námietku sťažovateľa, že okresný súd nerešpektoval právny názor ústavného súdu v náleze sp. zn. III. ÚS 234/2013 z 10. decembra 2013. Nad rámec veci ale ústavný súd poukazuje na to, že v tejto súvislosti sťažovateľ namieta, že okresný súd nezisťoval predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov podľa § 138 ods. 1 OSP. Okresný súd v napadnutom uznesení z 29. septembra 2015 okrem iného uviedol:

„Vzhľadom k nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 234/2013-36 zo dňa 10. decembra 2013 súd dodáva, že z dôvodu, že navrhovateľ v súdom určenej lehote 10 dní (ani do dňa tohto rozhodnutia) nepredložil tlačivo pre dokladovanie pomerov účastníka pre posúdenie predpokladov oslobodenia od súdnych poplatkov v zmysle § 138 ods. 1 O. s. p. (hoci výzvu prevzal jeho právny zástupca dňa 4. augusta 2014), má za to, že navrhovateľ podmienky oslobodenia od súdnych poplatkov nespĺňa. V reakcii na výzvu súdu právny zástupca navrhovateľa podal dňa 5. septembra 2014 návrh na zmenu účastníka na strane navrhovateľa, ktorý súd zamietol uznesením č. k. 10C/59/2011-305 zo dňa 18. septembra 2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17Co/1254/2014-538 zo dňa 27. augusta 2015.“

Z uvedeného je takto zrejmé, že okresný súd vyzval sťažovateľa, aby preukázal (vyplnením príslušného tlačiva), či jeho pomery odôvodňujú oslobodenie od súdnych poplatkov podľa § 138 ods. 1 OSP. Právny zástupca sťažovateľa túto výzvu prevzal a napriek tomu na ňu relevantným spôsobom nereagoval. Pokiaľ ide o uvedené správanie sťažovateľa ako účastníka konania, ústavný súd poukazuje na jednu zo základných zásad práva, a to zásadu „iura vigilantibus non dormientibus prosunt“, v zmysle ktorej je právo dané v prospech bdelych, a nie spiacich, t. j. v prospech tých, ktorí sa o svoje veci starajú (m. m. II. ÚS 444/2012). Táto zásada totiž vyžaduje, aby sťažovateľ využil všetky prostriedky, ktoré mu poskytuje zákon, a následne vykonal prípadné potrebné opatrenia, aby nedošlo k porušeniu jeho práv (II. ÚS 198/2012). Takúto procesnú pasivitu sťažovateľa je potrebné vyhodnotiť na ťarchu sťažovateľa a môže za určitých okolností viesť k záveru o neprípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy z dôvodu, že sťažovateľ ako účastník súdneho konania nevyužil v konaní tie zákonné možnosti na ochranu jeho práv, ktoré mu zákon účinne poskytuje, a následne túto skutočnosť namieta v konaní pred ústavným súdom.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

Nad rámec rozhodnutia ústavný súd uvádza, že ústavný súd nálezom sp. zn. PL. ÚS 30/2015 z 11. mája 2016 vyslovil nesúlad § 141a OSP s čl. 1 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy. Výrok nálezu bol uverejnený v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 194/2016 Z. z. zo 14. júna 2016, keď sa stal platným a účinným. Dňom uverejnenia nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky stratil § 141a OSP svoju účinnosť.

Podľa § 41b ods. 2 zákona o ústavnom súde ostatné právoplatné rozhodnutia vydané v občianskoprávnom alebo správnom konaní na základe právneho predpisu, ktorý celkom, sčasti alebo v niektorom ustanovení stratil účinnosť, zostávajú nedotknuté; povinnosti uložené takýmito rozhodnutiami nemožno nútene vymáhať.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júna 2016